॥र्पणा। श्रीगणेशायनमः॥ मयेतिशेषः मयाऽल्पेनतर्कसंग्रहः क्रियतेतर्क्यतेऽनेनेतितर्कसंग्रहः
तथाचाऽऽन्वीक्षिकीमितिविषयीक्रियतइतितर्काऽऽदिपदार्थास्तेषांसंग्रहःसंक्षेपेणस्वरूपकथनंक्रि
यतइत्यर्थइतिकेचित्तन्न ऋतःसंग्रहइत्यत्रयद्धातोर्ज्ञानरूपार्थस्यसमित्युपसर्गबलेनसंक्षेपतःस्व
रूपकथनार्थत्वेपितदेतर्गतक्रियारूपकथनस्यक्रियतइत्याख्यातस्यवयत्नरूपार्थेकौनपानरु
क्त्यात्ततस्तर्कोणांसंग्रहोविद्यतेयस्मिन्ग्रंथेयःक्रियतइत्यर्थःमत्वर्थीयःतथाचतर्कसंग्रहश्चा
ऽऽऽऽ
ऽऽऽऽ
ऽऽऽऽ

रकंज्ञानेशिरःकरसंयोटसंयोगस्तुतदस्मिंश्रुकइतिरूढिनिधयेत्यत्ररूत्पदस्यमनोरूपपर्यायेवि
मानमितिचेत्स्यांतेरूमानसंमनइत्यमरःप्रमाणंतत्रोच्यतेकिंनामपर्यायत्वेसिन्नानुप्रवीकत्वे।
मत्येकार्थप्रतिपादकत्वेनत्वत्रमत्यंतेकिमर्थंएकार्थप्रतिपादकत्वेपर्यायत्वमित्येवास्तुएवमुच्यते
चेन्नर्हिपर्यायेलक्षणंगतिःपरंघटस्यापिघटःपर्यायःस्यात्तद्वारणायमत्यंतंयद्यपितत्रैकार्थ
प्रतिपादकत्वंवर्त्ततेतथापिसिन्नानुप्रवीकत्वंनास्तिनतुतर्हिकेवलंमत्यंतमेववक्तव्यंतथामति
घटस्यापटःपर्यायःस्यात्तद्वारणायैकार्थप्रतिपादकत्वमितितथापिघटस्यक्रुंभपर्यायःस्याद्घ
रणायैकार्थप्रतिपादकमित्यस्यमानप्रकारप्रतीतिजनकत्वमित्युपगमःतथाचनिर्दोषंलक्षणं
कादृक्सिन्नानुप्रवीकत्वेसतिमानप्रकारप्रतीतिजनकत्वंपर्यायत्वं।विश्वेज्ञमिति विश्वज्ञशब्दस्य
विश्वरूपोऽर्थः।अयेतुषष्ठीतत्पानिरूपितत्वमर्थः।अयेईशैश्वर्यधातुस्तस्यैश्वर्यरूपोऽर्थअ
येरूत्प्रत्ययस्तस्याश्रयत्वमर्थस्तथाचज्ञाष्टबोधःकीदृशःविश्वनिरूपितंयदैश्वर्यंदीतेश्रयईश्वरः।
ननुऐश्वर्यंनानाविधंप्रकृतेकिमात्मकमैश्वर्यं।उच्यते।अत्रोत्पत्तिस्थितिप्रलयकर्त्तृत्वरूपंयदै।
श्वर्यंतदाश्रयईश्वरः।ननुविश्वांतर्गतानित्यपदार्थाघटपटादयस्तेषामुत्पत्तिस्थितिप्रलयकर्त्तृ
त्वेनास्तीतिकृत्वाइदमैश्वर्यमीश्वरेकथंतदर्थंविश्वपदस्यसंकोचः।जन्यनिरूपितोत्पत्तिस्थितिप्र
लयकर्त्तृत्वरूपंयदैश्वर्यंतदाश्रयईश्वरः।एतदेवापपाद्यते जन्याघटपटादयःपदार्थास्तन्निरू
पितंयदैश्वर्यंतत्पत्तिस्थितिकर्त्तृत्वंतदीश्वरेपरंतुतत्प्रलयकर्त्तृत्वेनास्तिकुतःशंकम्पश्चमात्रा

+ वृत्तेवेपरंविश्वा
तर्गतायेनित्यप
दार्थास्त्राकाशा
दयस्तेषामुत्पत्ति
स्थितिप्रलयक
र्त्तृत्वं×

स्थितिप्रलयकर्त्तृत्वरूपंतदाश्रयईश्वरः प्रकृतेः ×अथवाकाशादिनित्यपदार्थानिरूपितोत्पत्तिस्थितिप्रलयकर्त्तृत्वरूपंयदैश्वर्यंतदाश्रयईश्वरः।ननुविश्वांतर्गतानित्यपदार्थाघटपटादयस्तेषामुत्पत्तिस्थितिप्रलयकर्त्तृत्वंनास्तीतिकृत्वाइदमैश्वर्यमीश्वरेकथंतदर्थंविश्वपदस्यसंकोचः।जन्यनिरूपितोत्पत्तिस्थितिप्रलयकर्त्तृत्वरूपंयदैश्वर्यंतदाश्रयईश्वरः।एतदेवापपाद्यते जन्याघटपटादयःपदार्थास्तन्निरूपितंयदैश्वर्यंतत्पत्तिस्थितिकर्त्तृत्वंतदीश्वरेपरंतुतत्प्रलयकर्त्तृत्वेनास्तिकुतःशंकम्पश्चमात्रा

१

वात्तदर्थंउनविंशज्ञाष्टस्यसंकोचःकार्यः जन्यनावनिरूपितोत्पत्तिस्थितिप्रलयकर्त्तृत्वरूपंयदैश्वर्यंतदाश्रयई
श्वरः।अतःपरंजन्यनावाश्रयेयपदार्थाघटपटादयस्तेषामुत्पत्तिस्थितिप्रलयकर्त्तृत्वंवर्त्तते धंसस्तुजन्यएवनावः
किंत्वनावपदार्थः एवमपिजन्यपदंमास्तु किंतुनावनिरूपितोत्पत्त्याद्येवास्तु तथामतिनावपदार्थोघटपटाद
यस्तेषामुत्पत्तिस्थितिप्रलयकर्त्तृत्ववर्त्तते परंनावांतर्गतायेत्राकाशादयस्तेषामुत्पत्तिस्थितिप्रलयकर्त्तृत्वंनास्ति
इतिकृत्वेदमैश्वर्यं ईश्वरेकथं तदर्थंजन्यपदंदेयं एवमुष्टोयंज्ञाष्टबोधः परंत्वसकलजगदाश्रयतयामदीयम
ईश्वरस्याणोमनसिस्थापनंकर्त्तव्यंभवति।इदमेकंक्षणं व्यापकतयानिरंतरंस्थितस्यस्थापनंमनसंभवतीत्यपरं त
दर्थंध्यानपरोभूत्वेत्यर्थः। साक्षात्कारसाधनीभूतश्रुत्यविशेषश्रवणोद्योधानं विजातीयज्ञानानास्कंदितमजानी
यज्ञानपरंपरारूपंवा तदधिकरणकविश्वप्रकर्मकनिधानोत्तरगुरुसंबंधिवंदनकर्मकविधानोत्तरकालीन
बालसंबंधिसुखबोधफलकमकर्दिकृतिजन्यफलाश्रयस्वर्कसंगदइतिज्ञाष्टबोधः। नावकार्यनिरूपितो
त्पत्त्यादिरूपैश्वर्याश्रयकर्मकतदधिकरणकनिधानोत्तर्वकगुरुद्देश्यकशिरःकरसंयुटसंयोगरूपवंदन
श्रवकपदकज्ञाब्दपरिनाघानजिज्ञानिष्टाजनायासबोधजनकाजनदैकृतिशाली नर्कसंगदनामाशब्दइतिवा
ननुज्ञाताधैज्ञानसंबंधस्यानुश्रोतापवर्त्तते ज्ञास्यादीतेनवक्ष्यःसंबंधः मश्योजनइत्युद्देश्यवउष्टयंनिरूप
णीयमित्यिवेदुच्यते अनिधेयाःपदार्थाःएवविषयः बालावामनायासेनपदार्थव्युत्पत्तिःप्रयोजनं संबंधश्च
पदार्थशब्दयोःप्रतिपाद्यप्रादकनावः बालव्युत्पाद्यजन्यजनकनावइतिवा अधिकारिणोबालाः इतिपद
मश्यविचारः इष्टदवतध्यानगुरुवंदनरूपंमंगलंविधायानुबंधचतुष्टयंसंक्षेपविस्तरेणविषयंनिरूप

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 11 June, 2017

यति तत्रेति नन्वमंगलस्य कर्त्तव्यहेतुं किंप्रमाणमित्यत्रेत्यर्थः निर्विघ्नकामोमंगलमाचरेदिति शिष्टाचारानुमित श्रुतेरेवात्रप्रमाणत्वात् तथादि मंगलंवेदबोधितकर्त्तव्यताकमलौकिकाऽवगीतशिष्टाचारविषयत्वा दृर्शादिवत् ननुआचारविषयत्वादित्युक्तं सु लंबमानोदेवमस्तु एवंचेच्छैत्यवंदनादौऽतिव्याप्तिस्तद र्थंशिष्टाचारविषयत्वादित्युक्तं पापंक्रियादित्यत्रापिशिष्टाचारोनास्तीतिनतत्रातिव्याप्तिः किंनामशिष्टत्वं नापिवेदोक्तकर्म्मकर्त्तृत्वं वेदस्यावश्यंविवक्षितेऽसंभवात् यत्किंचिच्चेऽदंमाकारिवं मादायबोधादातिव्याप्तेः नापिवेदनिषिद्धाकर्त्तृत्वंसतियत्किंचिद्वेदविहित—कर्त्तृत्वंचशिष्टादावाप्तेःनच तेषामवश्यत्वं तदाचारस्यवेदानुमाणकतायत्नः उच्यते वेदप्रमाण्यानुपपंहृदिशिष्टत्वं सामान्यतःसर्ववेदा त्यमान्यमाणमित्यनुपपंमस्यसर्वशिष्टेष्वसंभवात् अथयद्यपिज्ञानरूपानुपपंमस्यहिकृणमात्रावस्थायितया तदनादरदशायामव्याप्तिः उपलक्षणंवैवद्यर्वमास्तिक्यबुद्धदशायामतिव्याप्तिस्तदर्थमाद्यंवेदप्रमा ण्यानुपपंमकालीनविरोध्यनुपपंमयावत्संसर्गीनावच्चशिष्टत्वमितिनिकर्षोबोध्यः आदौशिष्टस्यतोना स्तिक्यभनःशिष्टस्यद्वितीयशिष्टादशायांयेविरोध्यनुपपंमध्यास्तेषामाद्यशिष्टादशायामनावाद व्याप्तेराद्येति आद्यंवर्त्तमानकालीनत्वंशिष्टाचारविषयत्वादित्यवास्तु एवंचेज्जोऽजनादौऽतिव्याप्तिस्तद र्थंअलौकिकेति एवंचेज्ञात्रिआद्यादावतिव्याप्तिस्तदर्थमवगीतेति एवंचप्रामाणिकमंगलस्यंघ्रमाप्ति प्रतिकारणत्वमितिमिद्धं ननुमंगलस्यंघ्रमाप्तिप्रतिकारणत्वमुक्तं तदयुक्तं ऊतः कृतेऽपिमंगलेकादंब र्यादौसमाप्तदर्शनात् अकृतेऽपिमंगलेकिरणावल्यादौसमाप्तिदर्शनादित्यन्वय व्यतिरेकव्यभिचारादि

तिचेन्नानुव्यभिचारणवक्तव्यात्हेत्वसत्वेऽप्यसोमव्यभिचारःकारणत्वेकार्यत्वमन्वयव्य भिचारःकारणत्वेकार्यत्वेव्यतिरेकव्यभिचारःऊक्तः।यत्रग्रंथेमंगलेनाप्तिस्तत्रग्रंथाऽहिरेवं ऽग्रंऽन्नकृतेमंगलेकल्पनीयेा यत्रग्रंथेमंगलेसत्वपिसमाप्तावप्तत्रबलवद्विघ्नेा विघ्नप्राग्धु र्यैवाबोध्यमतथाचमतिविघ्नसमसंख्यमंगलत्वेनसमाप्तित्वेनकार्यकारणभावइतिएवमुच्यत चेदकस्माद्धरनमस्काकृतशतविघ्नउच्चाद्येतइतिन्यायाकृतेऽप्यमंगलेमंगलमेकंविघ्नाबहवःसंति समाप्तिस्तुदृष्टतद्दोषवारणायविघ्नाकारणसमर्थमंगलत्वेनसमाप्तित्वेनकार्यकारणभावःए वमुच्यतेचेन्नऊत्रापिदोषः॥सिद्धं॥ननुमंगलेज्ञानेतथाचशास्त्रबुद्धिकर्मणांहिकृणाऽवस्थायित्वेन कालांतरसाद्यसमाप्तिप्रतिनष्टप्यकथंकारणतेतिचेन्ननष्टमपियागकर्मवददृष्टद्वारासमाप्ति प्रतिकारणस्वर्गफलवन्नविष्यतीतिनकाऽपिक्षतिः।ननुसमवायसंबंधेनग्रंथसमाप्तिप्रतिमंगल स्यकारणतोच्यतेचेन्नदाचरमवर्णध्वंसःसमाप्तिस्तस्याआकाशनिष्ठत्वान्मंगलेसंयोगेनतस्याव निष्ठत्वात्कार्यत्वेनकारणत्वेनकार्यकारणयोरधिकरणसंबंधेनग्रंथसमाप्तिप्रतिमंग रणंवाच्यतासंबंधप्रतियोगयुक्तफलकृतिमत्त्वेनसंबंधेनकार्यकारणयोरधिकरणाग्रंथसमाप्ति प्रतिकारणमितिमिद्धं।नन्वास्तुमंगलस्यविघ्नध्वंसएवफलंसमाप्तिस्तुबुद्धिप्रतिबंधादिकारणक जाणादित्याऊक्तमत्रमंगलफलकृणमतियुक्तकृतं।विघ्नभिन्नत्वविघ्नध्वंसप्रतिबंधकाभावभि न्नत्वेसतिप्रारब्धिप्रतिविघ्नध्वंसाधारणकारणत्वेमंगलत्वमितिमंगलतेनान्यथा।ननुफलकृण

MEMO

तान्येवपदानियाद्यानियैःपदैरतिव्याप्त्यंशवादोषनिराकर्त्रैराकांक्षतेततःकालादतिव्याप्ति
वारणायाप्याकारणेतिएवमपिदंडेऽतिव्याप्तिः अस्मिन्नदर्थेसुमेतिसथापिघटमुद्गरसंयोगेऽतिव्याप्ति
स्तदर्थेविघ्नेतिएतावन्मात्रेकृतेपिकारीयागेऽतिव्याप्तिः कथंकारीर्यादृष्टिकामायकृतेतिकारीरी
यागस्यदृष्टिप्रतिबंधकविघ्ननिवारकत्वात्तदर्थंप्रारीप्सितेएवमपिस्वर्गंप्रतिस्वस्यकारणत्वा
त्सर्वेमत्यंतंतथापिज्योतिष्टोमादावस्यस्यवैकारणत्वान्नत्रातिव्याप्तिस्तदर्थंद्वितीयेप्रारं
प्सितविघ्नध्वंसार्थंकृतसुवर्णदानविनायकस्तवपठादलक्ष्यत्वमेवतथाचमंगलंकृतेननिबद्ध
मितिवाऽन्मांतरीयंमंगलमेवेतिवाग्रतःसिद्धविघ्नाभावेऽग्रेमाणांतरतःप्रतीत्यमंगलेनकृतमि
तिवाऽत्रकल्पनीयंनिर्विघ्नसमाप्तिबलात्इतिप्रासंगिकेमंगललक्षणप्रमाणनिरूपणेकृत
माह तत्रेतिसप्तम्यंतंतिष्ठतेरस्यप्रतिपाद्यत्वमर्थः। तथाचतस्मिन्ग्रंथेप्रतिपाद्याःसन्त्यतिपाद्याइतिशा
स्त्रबोधः। ननुतच्छब्दस्यसर्वपरामर्शकत्वमर्थवाविशेषणपरामर्शकत्वंवाविशेष्यपरामर्शकत्वं
वोभयपरामर्शकत्वंवाविशेषणविशेष्यान्यतरपरामर्शकत्वंवाताल्पर्यविषयीभूतसर्वपरामर्शक ३
कत्वंवा। आद्यःसूत्रेयेयेपदार्थाउक्तास्तेतेसर्वेषांपरामर्शःस्यात्। प्रकृतेतर्कग्रंथेयद्यनाम ४
ग्रंथोऽनुमेवंधचतुष्टयंवोक्तंतन्मध्येकस्यपरामर्शःस्यादितिविज्ञायात। नद्वितीयः। कथंदशैते
राजमातंगास्तस्यवेतनुरंगमाइत्यादिस्थलेनास्तितस्यात्र अतएवनतृतीयः। कथंविशेष्यपराम ३
र्शमात्रेऽविशेषणपरामर्शकत्वंवर्त्ततेपरंनीलपरीक्षेवदत्तःसचसुंदरइत्यादिस्थलेऽचेत्तदानीलपरी

त्यत्रतुविशेष्यपरामर्शकत्वमाद्यातिपरंदशैतेराजमातंगाइत्यादौव्यभिचारोविशेषणपरामर्शकत्वा
त्तानापिचतृथेः। कुतः ऊनत्रिद्विशेषणपरामर्शकत्वंऊनत्रिद्विशेष्यपरामर्शकत्वंउभयपरामर्शक
त्वंउऊनत्रिन्यायातीत्यप्रसक्तत्वात्। नवपंचमोपिकथं। अन्यतरपरामर्शकत्वंनामतच्चिन्नभिन्नक त्वं
ात्तच्छब्देनविशेषणंविशेष्यंचतात्स्थ्यान्नभिन्नंकिंऊनत्वंकथंविशेषणविशेष्ययोरितिगौर
वात्गौरवाच्चाघवंन्यायाच्छमितिन्यायाच्च। परिशेषादेत्यपिवकथंतात्पर्यविषयीभूतविशेषणम
विशेष्यादिर्यःकश्चनपदार्थस्तत्परामर्शकत्वेनकोपिदोषःप्रकृतेतात्पर्यविषयीभूतपदार्थस्त
र्कग्रंथस्तत्परामर्शकत्वंतदादेर्नास्तिहंतथाचतस्मिन्नतर्कग्रंथेप्रतिपाद्याःपदार्थाःसप्तवेत्य
न्वयः। ननुएवकारस्यात्यंतायोगव्यवच्छेदकत्वेन। त्रिविधोऽर्थःपार्थगुणक्रि
याइत्यादिविशेष्यसंगतेवकारस्यत्वेऽन्ययोगव्यवच्छेदोऽर्थः।× तत्रनीलंसरोरुहंतत्पद्मवत्पदादा
क्रियासंगतेवकारस्यत्वेऽत्यंतायोगव्यवच्छेदोऽर्थः।× शंखःपांडुरएवेत्यादिविशेषणसंगतेवकार
स्यत्वेऽयोगव्यवच्छेदोऽर्थस्तन्मध्यप्रकृतकोर्थइतिवक्तव्यंतात्र्ययोगव्यवच्छेदोऽर्थः कथमप्रसक्ति विशेषणस
ंगतत्वाच्छंखःपांडुरएवेतिवत्तथाचपदार्थोःप्रसक्ततत्वंतिनत्वंकिंप्रसक्तवत्प्रसक्तत्वायोगनिषेधइ
तिबोधः। ननुतिस्रागादेवप्रसक्तत्वेलब्धेनुप्रसक्तग्रहणंव्यर्थमितिचेन्ना अधिकसंख्याव्यवच्छेदार्थत्वात्ता
दृश्याकोकायोऽत्यनुगकमेमामान्यविशेषसमवायानाश्रितोऽव्यक्तिश्चचतुर्णामेकमार्थिवमा
मान्यविशेषसमवायाश्रयत्वाश्चतिविग्रहःतेहेशंकमेचमर्वेत्रेवनियामिकेतिहेत्व्व

निर्देशावाद्व्याश्रितत्वेनगुणादीनांसुरत्वाद्द्रव्याणांग्राह्यत्वंवा।ननुउपदेशएवकर्तव्यतान
स्मात्मुसंकीर्त्तनमुद्देशःएतस्यार्थःयंकीर्त्तयंतेऽनेनेतियंकीर्त्तनंग्राह्यःवस्तुनःपदार्थस्यसंकीर्त्तनं
कीर्त्तनंनामेत्यत्रस्तीयायाधन्यनधनवानित्यादिवदस्तेदमूपार्थीःवस्तुनइत्यत्रषष्ठ्याःप्रतिपादकत्वम्
र्थःतथावशाद्बोधःकीदृकनामाग्निलोकयःपदार्थप्रतिपादकःशाङ्गमनइहेशाःइदंस्वरूपकथनंलक्षण
तुपदार्थप्रतिपादकत्वेसतिनामत्वंनन्वेतावन्मात्रंकिमर्थंनामत्वमवाक्यएवमुच्यतेवेशंहुटइत्याका
रकःशाङ्गइतिव्याप्तिःकथंतत्रनामत्ववर्त्ततेतन्निवारणायपदार्थप्रतिपादकत्वमतीतिदेयएवमपिन
क्तिपिलक्षुवेनशांतोव्याधिरितिन्यायात्पुनस्तद्दोषतादवस्थ्यंकथंतत्रपदार्थःकोवाकंखुशीवादि
मात्रपदार्थःतत्प्रतिपादकत्वमथवनामत्वमपिवर्त्ततेतदर्थंलक्षणपरीक्षावाक्यविषयीभूतंतिपदार्थ
तिशब्दंदेयंतथासतिलक्षणंकियत्यंपन्नेनच्यते।लक्षणपरीक्षावाक्यविषयीभूतश्चपदार्थश्चतिप
दकत्वेसतिनामत्वंअत्रलक्षणवाक्यंकिंगंधवत्वंपृथिव्यालक्षणमिदंलक्षणंवाक्यपरीक्षावाक्य।
किंगंधवत्वंपृथिव्यालक्षणंघटतेनवेतिपरीक्षावाक्यंअनयाविषयीभूतपदार्थःकोवापृथिवीपदार्थःत
त्प्रतिपादकत्वंवर्त्ततेऽथचनामत्वमपिवर्त्ततेइतिकृत्वाहेशेलक्षणमगतिःपरंघटइत्याकारकंशाङ्गइति
नातिव्याप्तिःकथंतत्रलक्षणपरीक्षावाक्यविषयीभूतपदार्थःकोवापृथिवीपदार्थःतत्प्रतिपादकत्वंत
न्मितम्मातएवमुच्यतेवेपृथिवीत्याकारकंशाङ्गइतिव्याप्तिःकथंतत्रलक्षणपरीक्षावाक्यविषयी
भूतपदार्थःकोवापृथिवीपदार्थःतत्प्रतिपादकत्ववर्त्ततेऽथचनामत्वमपिवर्त्ततेतन्निर्दिष्टस्यैलक्ष

३ इहेलक्षणपरीक्षापदपदार्थयोरंतरंक्षेलक्षणपरीक्षा

णपरीक्षोपयोगिपदांतरम्मांकांक्षत्वेसतीतिपदंवेद्यंतदालक्षणंकीदृकलक्षणपरीक्षोपयोगि
पदांतरम्मांकांक्षत्वेसतिलक्षणपरीक्षावाक्यविषयीभूतपदार्थप्रतिपादकत्वेसतिनामत्वंवस्तुइ
शेलक्षणमंकथंलक्षणंतत्रकिंगंधवत्वंपृथिव्यालक्षणंपरीक्षावाक्यंगंधवत्वंपृथिव्यालक्षणं
घटतेनवेयंपरीक्षाअनयोरुपयोगिपदांतरंकिंगंधवतीतिपदांतरंतम्मांकांक्षत्वंवर्त्ततेतइहेशे
अथवपदार्थःकोवापृथिवीपदार्थःतत्प्रतिपादकत्ववर्त्ततेनामत्वंचवर्त्ततेतन्मातपरंपृथिवीपदना
तिव्याप्तिःकथंतत्रलक्षणपरीक्षोपयोगिपदांतरंकिंगंधवतीतिपदांतरंतम्मांकांक्षत्वंनास्तिए
तावन्मात्रकृतऽनिर्धेयइत्याकारकंशाङ्गइतिव्याप्तिःकथंतत्रलक्षणपरीक्षोपयोगिपदांतरंकिंगंध
वतीतिपदांतरंतम्मांकांक्षत्ववर्त्ततेऽथवपदार्थःकोवापृथिवीपदार्थस्तत्प्रतिपादकत्ववर्त्ततेनामत्वं
चवर्त्ततेतदर्थंमध्येलक्ष्यतावल्लेदकरूपेणेतिपदंदेयंतदालक्षणंकीदृकालक्षणपरीक्षोपयोगिपदांत
रम्मांकांक्षत्वंसतिलक्ष्यतावल्लेदकरूपेणलक्षणपरीक्षावाक्यविषयीभूतपदार्थप्रतिपादकत्वंसति
नामत्वंतदानिर्धेयपदनातिव्याप्तिःकथंतत्रलक्ष्येकिंपृथिवीलक्षणंक्षत्ववर्त्ततेपृथिव्यालक्ष्यतावल्ल
क्षंकिंपृथिवीत्वंतद्रूपेणनामपृथिवीत्वरूपेणअनिर्धेयपदनामत्वंनास्तिततस्मातएवंचक्षुत्रापिना
तिव्याप्तिरितिनिर्दुष्टंलक्षणंसंपन्नं।अथनामतिरिक्तस्यनिर्धर्मिवेदकः।अथाख्यातं॥श्री

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 11 June, 2017